

Активът по отсрочени данъци се отразява като дългосрочно вземане и увеличение на счетоводната печалба или намаление на счетоводната загуба за периода.

Пасивът по отсрочени данъци се отразява като дългосрочно задължение и намаление на счетоводната печалба или увеличение на счетоводната загуба за периода.

3.8. Доходи на персонала

Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала се предоставят по Вътрешни правила за организация на работната заплата. Те се признават на разход и задължение към персонала за периода на полагането на неговия труд.

Платен годишен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат платени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период. Полагащите се суми за компенсируеми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход.

Съгласно данъчното законодателство тези суми не се признават за данъчен разход и формират временни данъчни разлики. За тях се начислява актив по отсрочен данък. В следващите периоди, когато се ползува компенсируемия (натрупващ се отпуск) временните разлики се проявяват в противоположна посока.

3.9. Провизии

Провизия се признава в баланса, когато дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност, определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи да бъде необходим за покриване на задължението.

3.9.1. Провизии за пенсии и други подобни задължения

За определяне на задълженията към персонала за обещетения при настъпване на пенсионна възраст, дружеството е направило актюерска оценка на тези задължения към 31.12.2016 г. СМСС внесе няколко промени в новата версия на МСС 19. Основната промяна е в отчитането на плановете с дефинирани доходи: премахнат е коридорният подход и актюерските печалби или загуби се отчитат единствено в друг всеобхватен доход (актюерски резерв); всички разходи за минал трудов стаж се отчитат в периода на възникването им, който е периодът на въвеждане или изменение на плана. Променено е и отчитането на доходи при прекратяване и на краткосрочни доходи на наети лица. Полагащите се суми за обещетения при пенсиониране се отчитат като дългосрочно и краткосрочно задължение. Не се признава за данъчен разход-разходите признати в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Формират временна данъчна разлика, за която се начислява актив по отсрочен данък. В следващи периоди, когато се изплатят временната разлика се проявява обратно.

3.9.2. Съдебни спорове

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, дружеството признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на дружеството.

4. Признаване на приходите

Приходите включват справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от ДДС. Приходите се признават, както следва:

Приходите от предоставени услуги се признават в отчетния период, в който са извършени.

Приходи от наем се признават в Отчета за всеобхватния доход на база на линейния метод за времето на продължителност на лизинговия договор.

Като приходи се признават и **правителствените и други дарения**.

Правителствени дарения се предоставят на болничното заведение във връзка с изпълнението на социалните му функции по здравеопазването. С тях се покриват разходи по дейността на дружеството – спешно лечение. Те се отчитат счетоводно като финансирания за текущата дейност и се признават на приход в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Правителствените дарения, свързани с активи (капиталови разходи) се използват за придобиване на Имоти, машини и съоръжения и за разходи по възстановяване на налични Имоти, машини и съоръжения. Те се признават на приход пропорционално на начислените за съответния период амортизации на активите, придобити в резултат на дарението.

5. Разходи

Оперативни разходи

Оперативните разходи се начисляват в момента на тяхното възникване, при спазване на принципа за съпоставимост с приходите.

Нетни резултати от финансови операции

Нетните резултати от финансови операции включват платими лихви по заеми, изчислявани по метода на ефективния лихвен процент, лихви от инвестирани средства, приходи от дивиденди и печалби и загуби от операции в чуждестранна валута, банкови такси по обслужване на сметки.

Приходи от лихви се начисляват в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като се взема предвид ефективния приход присъщ на актива.

6. Данъци върху печалбата

Данъците върху печалбата за годината представляват сумата от текущите и отсрочени данъци

Текущият данък е начисленият данък върху печалбата за текущия период, като са приложени ставките в сила към датата на Финансовия отчет.

Данъкът върху печалбата се признава в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход с изключение на този, отнасящ се до статии, които са признати директно в капитала, като в този случай той се представя в капитала.

Отсроченият данък е начислен, като се прилага балансовият метод, и се отнася за временните разлики между счетоводна балансова стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното им отчитане и данъчната им стойност. Размерът на отсрочения данък е основан на очаквания начин на реализация на активите или пасивите, като се прилагат данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на Финансовия отчет или тези, които се очакват да бъдат в сила след нея.

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи са намалени до размера на тези, за които бъдещата изгода не е повече вероятно да бъде реализирана.

7. Доход на акция

Доходът на една акция се изчислява на база на нетната печалба за разпределение и средно претегления брой на обикновените поименни акции през отчетния период.

8. Управление на финансовите рискове. Фактори на финансовите рискове

Структура на финансовите активи и пасиви към 31 декември по категории:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000
Финансови активи		
Парични средства и парични еквиваленти	4678	1904
Търговски вземания и други вземания	6495	6836
ОБЩО	11173	8740
Финансови пасиви		
Търговски задължения	18286	17322
Други задължения	7275	6754
Приети депозити(гаранции)	802	606
ОБЩО	26363	24682

Дружеството няма практика да работи с деривативни инструменти.

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на изпълнителния директор и финансовите експерти на дружеството съгласно политиката,

определена от изпълнителния директор, които са разработили основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на деривативни и недеривативни (основно) инструменти.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството осъществява своите сделки основно на вътрешния пазар. То не е изложено на значителен валутен риск, защото почти всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и евро, а последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

Дружеството осъществява основните си доставки в лева. Продажбите на услуги се осъществяват също в лева.

б. Кредитен риск

Кредитния риск е рискът, че едната страна по финансовия инструмент, ще причини финансово загуба на другата страна, като не успее да изплати задължението. Финансовите активи на Дружеството са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания и кредити. Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск са вземания предимно по продажби. Основно Дружеството е изложено на кредитен риск в случай че клиентите не изплатят своите задължения. Тъй като основните клиенти на Дружеството по осъществяваната от него дейност са НЗОК, чрез РЗОК, Министерство на здравеопазването за оказваната спешна медицинска помощ, както и застрахователни компании, които извършват здравно застраховане на своите клиенти и общините за неосигурените пациенти за които има проблем при доказване на дохода им чрез общините.

в. Ликвиден риск

Рискът, при който дружеството среща трудности да спазва задълженията по отношение на финансовите пасиви, уреждани с наличности или с друг финансов актив.

То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност на финансиране на стопанската си дейност. Дружеството не ползва привлечени кредитни ресурси.

За да контролира риска дружеството следи за незабавно плащане на нововъзникналите задължения.

Дружеството осъществява наблюдение и контрол върху фактическите и прогнозните парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.	ХИЛ.ЛВ.
31 декември 2016				
Г. Финансови активи	6504	4669	0	11173
Финансови пасиви	26363			26363
31 декември 2015				
Г. Финансови активи	6847	1893	0	8740
Финансови пасиви	24682			24682

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството към датата на баланса, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането, респ. задължението е станало изискуемо.

31.12.2016г.	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	Без матуритет	Общо:
	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.
Финансови активи								
Търговски вземания			5071	293	807	324		6495
Парични средства и еквиваленти	4678							4678
Общо	4678		5071	293	807	324	0	11173
Финансови пасиви								
Търговски задължения		18286						18286
Приети депозити и гаранции				802				802
Общо	0	18286	0	802			0	19088
31.12.2015г.	до 1 м.	1-3 м.	3-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	над 5 г.	Без матуритет	Общо:
	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.	Х.ЛВ.
Финансови активи								
Търговски вземания			5709	1117	10			6836
Парични средства и еквиваленти	1904							1904
Общо	1904		5709	1117	10	0	0	8740
Финансови пасиви								
Търговски задължения		17322						17322
Приети депозити и гаранции			606					606
Общо	0	17322	606				0	17928

(Лихвен риск

Дружеството няма значителна концентрация на лихвоносни активи, с изключение на свободните парични средства по разплащателни сметки в банки и предоставените депозити с договорен лихвен процент, затова приходите и входящите оперативни парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

За финансовите пасиви дружеството не е изложено на лихвен риск, защото те са обичайно търговски и безлихвени, с изключение на депозитите, които са с договорен лихвен процент.

Средствата по разплащателни сметки се олихвяват с лихвени проценти, съгласно тарифите на съответните банки, които се запазват относително постоянни за по-дълъг период от време.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

9. Оценка на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Дружеството е установило контролна рамка по отношение на оценката на справедливи стойности. Ръководството носи общата отговорност за надзора над всички значителни оценки на справедлива стойности, включително справедливи стойности в Ниво 3.

Ръководството регулярно преглежда значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките. Ако информация от трети страни, като котировки от брокери или сходни услуги, се използва за оценка на справедливи стойности, тогава ръководството оценява получените доказателства от трети страни, за да се подкрепи заключението, че такива оценки отговарят на изискванията на МСФО, включително нивото в йерархията на справедливите стойности, в което такива оценки трябва да бъдат класифицирани.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.

- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в следните бележки:

- Бележка 3.5 – Финансови инструменти и бел.8- Управление на финансовите рискове. Фактори на финансовите рискове

Справедлива стойност е сумата, за която един финансов инструмент може да бъде разменен или уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка между тях, и която служи за най-добър индикатор за неговата пазарна цена на активен пазар.

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация или ако няма такава, чрез подходящи модели за оценка. Когато Дружеството използва наличната пазарна информация за определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти, тази информация би могла да не отрази напълно стойността, по която тези инструменти ще бъдат реализирани в действителност.

Ръководството на УМБАЛСМ "Н.И.Пирогов" ЕАД счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, които включват парични средства и краткосрочни депозити, търговски и други вземания, лихвоносни заеми и привлечени средства, търговски и други задължения не се отличават от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите лихвени проценти се променят според пазарните условия.